Ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

6.6.2022

Aihe: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta
Viite: HE 71/2022
Aika: Tiistai 7.6.2022 klo 10.00
Lausuja: Suomen Tuulivoimayhdistys ry

Suomen Tuulivoimayhdistys ry (STY) kiittää mahdollisuudesta antaa ympäristövaliokunnalle kirjallisen lausuntonsa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta.

***Vihreä siirtymä ja Suomen tarve kasvattaa energiaomavaraisuuttaan tulevat lisäämään investointeja erityisesti uusiutuvaan energiaan ja sähköverkkoihin.*** Jotta Suomi pystyy saavuttamaan tavoitteensa, tulee uusiutuvan energian ja niihin liittyvien hankkeiden kaavoitusta ja luvitusta nopeuttaa ja sujuvoittaa. ***STY:n näkemyksen mukaan hallituksen esityksen 8a § tukee tätä tavoitetta.*** 8a§ sisältää erityissäännökset voimansiirtolinjaa, maakaasuverkostoa tai muuta näihin verrattavaa nauhamaista hanketta koskevien lunastushankkeiden lunastuslupahakemusten ja päätösten tiedoksiannosta. ***Esityksen mukaan nauhamainen hanke voidaan antaa tiedoksi julkisella kuulutuksella ja järjestämällä hankkeen sijaintipaikan kunnassa asianosaisten kuulemistilaisuus. Poikkeus on perusteltu ja kannatettava*** siksi, että nauhamaisissa hankkeissa on satoja maanomistajia, joista osaa (esim. kuolinpesän kaikkia osakkaita) voi olla hyvin vaikea tavoittaa.

Vihreän siirtymän myötä lunastuslupahakemusten määrä tulee kasvamaan merkittävästi lähivuosina. Esimerkiksi tuulivoimahankkeen liityntäjohdolle haetaan lunastuslupaa, että johto saadaan kirjattua kiinteistörekisteriin. Mikäli koko johtokäytävän alueelta ei ole tavoitettu kaikkia maanomistajia ja saatu solmittua heidän kanssaan sopimusta, jätetään lunastuslupahakemus työ- ja elinkeinoministeriölle. Lunastuslupien käsittelyn 6 kk tavoiteaika ei toteudu tälläkään hetkellä: tietojemme mukaan viime ja tänä vuonna ratkaistussa hakemuksissa lunastuslupa on useassa tapauksessa myönnetty vasta 1,8 vuotta lunastuslupahakemuksen jätön jälkeen, pisimmän käsittelyajan ollessa yli 2 vuotta. Tiedossamme myös on, että jo 2021 on TEM:lle jätetty tuulipuistojen ja verkkoyhtiöiden lunastuslupahakemuksia yhteensä yli 15, joita ei ole vielä tätä lausuntoa kirjoittaessa ratkaistu. ***Lunastuslupahakemusten määrän kasvaessa käsittelyajat***

**Suomen tuulivoimayhdistys ry**
Yliopistonkatu 34B17
40100 Jyväskylä

Puh. 040 771 6114
E-mail: anni.mikkonen@tuulivoimayhdistys.fi
www.tuulivoimayhdistys.fi

***tulevat väistämättä pitenemään entisestään, ellei lupakäsittelyyn lisätä henkilöresursseja***. Tällä hetkellä lunastuslupa jätetään tyypillisesti vasta sen jälkeen, kun tuulivoimahankkeen kaava ja rakennuslupa ovat saaneet lainvoiman, joten lunastuslupa on viimeinen ratkaistava asia ennen hankkeen investointipäätöstä. ***Pitkä lunastuslupien käsittelyaika viivästyttää turhaan vihreän siirtymän hankkeiden toteutumista.*** Tämän takia **STY esittää, että**

**A) työ- ja elinkeinoministeriöön osoitetaan merkittävät lisäresurssit valmistelemaan lunastuslupien käsittelyä valtioneuvostossa.** Lunastuslupia valmistelemaan tullaan tarvitsemaan vähintään 3 tai 4 henkilöä **JA**

**B) lunastuslupien valmisteluaikaa lyhennetään merkittävästi nykyisestä ja lunastusluvan käsittelylle määrätään sitova määräaika, joka ei saa ylittää 6 kuukautta** (sis. maanomistajien kuulemisen, 30 päivää). Maanmittauslaitos käsittelee lunastusluvat tyypillisesti kahdessa kuukaudessa, joten kuuden kuukauden sitova määräaika ei ole kohtuuton.

Kunnioittaen,

Anni Mikkonen, toimitusjohtaja, Suomen tuulivoimayhdistys ry, puh. 040 771 6114